

KONSTVERK LÄNGS MED ANNA RYDSTEDT-STIGEN. DEL 1

Följ med på litterär och konstnärlig vandring i Ventlinge

Följ med Ölandsbladet på en vandring med dikter och konstverk längs med Anna Rydstedt-stigen.

VENTLINGE. Vandringen startar vid Ventlinge kyrka, där Anna är begravd. Vid anslagstavlan finns foldrar med karta och information om stigen. Mitt emot kyrkan, på andra sidan landsvägen, ligger gården där Anna föddes och levde, och här gick Anna gick i folkskola mellan 1935 och 1941.

Vandringen är kulturhistoria på mer än ett sätt. Ventlinge kyrka är från 1100-talet och de omgivande gårdarna och vägarerna återfinns på kartor från 1600-talet. Stigen följer Ventlinge Sjögata ner till Maren, en udde vid Kalmarsund. Längs vägen finns dikter och konstverk inspirerade av Anna Rydstedts poesi och vid Maren en litterär rastplats med flera korta dikter av Anna Rydstedt.

Theo Janson är konstnären som har gjort anslagstavlantavlan, som inleder Anna Rydstedt-stigen.

Det finns tre litterära stigar på Öland. Förutom Anna Rydstedt-stigen är det Margit Friberg-stigen i Smedby och Stagnelius stig i Gärdslösa. Anna Rydstedt-stigen är dock ensam om att visa konstverk, troligen ett resultat av Theo Jansons initiativ att ha Anna Rydstedttema i Majslabyrinten i Ventlinge 2008. Theos skulptur Det enda, Ylva Magnussons Alvardamp och Marianne Hedelins Fågelstenar är från det

årets majslabyrint. Konstverk har funnits utefter stigen sedan invigningen 2011.

I samband med Öland Spirar i maj invigdes tre nya konstverk, så nu finns sex konstverk inspirerade av Annas dikter utmed vandringen. Det är Anna Rydstedt-sällskapets medlemmar Marianne Hedelin och Ylva Magnusson som med bidrag från Mörbylånga kommun har ut-

vecklat stigen med fler informationsskyltar, fler dikter och fler konstverk.

De sex konstverken längs Anna Rydstedt-stigen är:
• "Alvardamp" av Ylva Magnusson. Dikten Hästen (Ur Genom nålsögat 1989)
• "Det enda" Theo Janson. Dikten Det enda (Min punkt 1960)
• "Fågelstenar" av Marianne Hedelin. Dikten Bedömning (Ur Dess kropp

av verklighet 1986)

• "En sol hel och rund" av Bodil Magnusson. Dikten En sommar rund och hel (Ur Dess kropp av verklighet 1986)
• "Stubbe" Annelie Hultman, Dikten Trädstubbe (Ur Lökvår 1957)
• "Collage" av Linnéa Holmberg. Utgångspunkt är människan Anna Rydstedt.

(ÖB)

Ylva Magnusson vid Alvardamp.

Ylva har tolkat dikten "Hästen"

Alvardamp av Ylva Magnusson. Dikten Hästen (Ur Genom nålsögat 1989)

På stenmuren utanför gården där Anna Rydstedt föddes och bodde under somrarna fram till sin död finns nu Alvardamp av Ylva Magnusson. Ylva har inspirerats av dikten Hästen. I dikten förs ett samtal mellan diktarjaget och häst som skall slippa föras ut i krig. Ylva tänkte på alla som måste fly för att slippa undan krigets fasor när hon skapade Alvardamp Dikten skrevs för 27 år sedan, och Ylva konstaterar att dikten är lika aktuell idag med krig i Syrien och med båtflyktingar som tvingas fly till lugnare platser.

Alvardamp är öländska och var namnet på ölandshästen som nu är utdöd.

Hästen

Gråt inte, lilla hästen min.
Det skall bli bra.
Det skall bli bra,
när vi kommer till de lugna lunder.

Lilla hästen sova nu.
Lilla hästen vila sig
med ett täcke över sig i den svarta natten.
Kära hästen,
vatten finns och mat finns
för en liten häst,
bröd och socker likaså,
innan Ängest stiger över landen.

Lilla hästen min,
i kriget skall du aldrig ut,
till Polen blir du aldrig såld.
Där det kan bli krig,
dit blir du aldrig såld.

Aldrig i trångt lastrum
under vattenytan
över Östersjön skall du
till de tunga körslor.
Vi stannar här i de öländska lunder.

Ur Genom nålsögat, 1989

Fakta om poeten Anna Rydstedt

Poeten Anna Rydstedt (1928 -1994) föddes i Ventlinge där hon växte upp tillsammans med sin mamma och syster och sedan tillbringade sina somrar. Gården ligger precis väster om kyrkan.

VENTLINGE. Egentligen ville Anna bli präst, men tvingades motvilligt avstå, då Svenska kyrkan ännu

inte tillät kvinnliga präster. Hon studerade i Lund och blev en del av den litterära krets som kom att kallas Lunda-skolan. Hon debuterade med diktsamlingen "Bannlyst prästina" (1953). Efter studierna arbetade hon som folkhögskolelärare i bl.a Eslöv och Stockholm.

Om Öland har Anna sagt i en intervju:

Öland ... blir den punkt i världen varifrån jag på olika radier tar mig ut i världen för att sedan vända tillbaka från olika riktningar. Öland är ett centrum i mitt liv, en mikrokosm där de existentiella villkoren rymmer samma faktorer som överallt i världen, allt som hör livet till"

Anna Rydstedt såg sam-

manhagen mellan stort och smått. Hon iakttog verkligheten omkring sig och klädde den i ord som förbinder de vardagliga tingarna med de stora existentiella frågorna omkring liv och död.

Hon gifte sig med folkhögskolläraren Gustaf Dannstedt.

Anna Rydstedt skrev åtta diktsamlingar.